

Izhaja:

10. in 25. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankirati.

Rokopisi se ne vračajo. Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmondvrste za vsako pot.

MIR.

Vsakemu svoje!

Velja:

za celo leto 1 goldinar,
po pošti prejeman
1 gld. 24 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom:

Upravništvu „Mira“
v Celovcu.

Leto X.

V Celovcu 10. oktobra 1891.

Štev. 19.

Vera je povsodi potrebna.

Veliko jih je, ki pravijo: „Mi se moramo v prvi vrsti le za národnost poganjati, vera ni v nevarnosti, za njo se ni treba poganjati.“ Vera pa ni samo v nevarnosti, ampak ona je pri mnogih že izgubljena, in pozabiti ne smemo, da ravno odpad od vere stori posamične ljudi in cele národe krivične. Ko bi vsi národi krščansko vero v srečo imeli, živeli bi kakor bratje med seboj, ne bi se drug nad drugega povzdigovali, ne bi drug drugega zatirali. Človek, ki je od Boga odstopil, postane ošaben; ker Bogu čast odreka, povišuje samega sebe ali pa svojo národnost kakor malika časti. Tak národ vidi le svoje čednosti, svojih napak pa ne; on začne zaničevati druge národe, o katerih misli, da so na nižji stopinji, in ker je z vero zgubil tudi pravičnost, jih tudi siloma stiska in zatira. Iz nevere pride tedaj napuh in krivičnost in trinoštvo; nespametna je tedaj trditev, da za vero se ni treba poganjati, ko vendar vidimo, da je nevera vir vse nesreče, in da ravno po veri bi nam utegnulo še prisijati solnce pravice, enakopravnosti in národne sprave. Slovenski pregovor pravi, da dobrih ovc gre veliko v en hlev. Tako bi tudi mnogoštevilni avstrijski národi lahko v miru skupaj živeli, ko bi bili „dobri“, to je krščansko misleči, da bi se držali izreka: „Kar ne želiš, da bi se tebi zgodilo, tudi ti drugemu ne stori.“ Ko bi bili vsi Nemci taki, kakor so katoliški Nemci v planinskih deželah, potem bi bila sprava lahka; kajti njih poslanci so že dostikrat rekli, da nam radi privoščijo slovenske šole, slovenske uradnike in slovensko uradovanje, da nas v našem národnem razvitku nikakor ne želijo zavirati, dokler smo zvesti cesarju in dokler to, kar zahtevamo, Avstriji ni na škodo. Kdo pa tedaj zabranjuje nam Slovincem národne pravice? Tisti Nemci, ki namesto Božje pravičnosti in krščanske ljubezni le národno ošabnost in gospodoželjnost v svojem sreču nosijo. Ali tedaj nemamo prav, če pravimo, da je vera povsodi potrebna, in da ljudje brez nje ne morejo mirno in srečno skupaj živeti?

Ravno taka je v čeških deželah. Tam so Nemci skoro vsi liberalni, malo marajo za krščanstvo, ampak toliko več obožujejo svoj rod, svoje „nemštvo“, so strašno ošabni in zaničljivo gledajo na svoje češke rojake. Oni hočejo, naj bi jim cela Avstrija in morda še Nemčija pomagala, Čehe ukrotiti, zvezati in siloma ponemčiti. Nasprotno pa tudi Čehi le bolj svojo národnost povdarjajo, na Boga pa skoro pozabljajo; tudi oni bi radi v deželi prvo besedo imeli in Nemce v kot potisnili. Pri

takih razmerah je stalna in resnična sprava na Češkem skoro nemogoča. V obeh taborih primanjkuje vere. Druge pomoči ni, kakor da se vera v tej deželi spet oživi, da se tako med Nemci, kakor med Čehi osnuje močna katoliška stranka. Ti katoliški Nemci in Čehi, polni pravičnosti, krotkosti in krščanske ljubezni, vedeli bodo še le izmisliti si in dogovoriti med seboj tako spravno pogodbo, ki bo ugajala obema národoma.

Toraj nam ne ostaja drugega, ko delati na to, da se versko mišljenje v celi državi spet poživi in okrepeča, da se vsled tega katoliška stranka vedno bolj razširi, da dobimo v državni zbor močno katoliško-konservativno večino. Le taka stranka za more narediti spravo med národi, in potem bo Avstrija spet srečna in mogočna. Prosimo pa tudi Boga za njegovo pomoč, kajti brez tiste se nikjer nič ne opravi, najmenj pa v političnih bojih, kjer ima katoliška stvar toliko mogočnih in neizproslih nasprotnikov.

Poglejmo pa še na drugo polje, da vidimo, kako je vera v vseh rečeh potrebna. Veliko prepira in hrupa je naše dni po velikih mestih, ker se gospodarji in delavci ne morejo več porazumeti. Delavci tožijo, da morajo predolgo delati, da imajo preslabe plače, stanovanja itd. Gospodarji pa spet tožijo, da so jim delavci sovražni in nezvesti, da z ničem niso zadovoljni in da prevelike plače tirjajo. Kedar se delavcem zdi, da bi utegnili gospodarje k boljšim plačam prisiliti, ustavijo vsi delo, dokler se jim plača ne zviša. Gospodar potem spet blago dražje obrne, vsi izdelki in pridelki se podražijo in to dragino revno ljudstvo bitko občuti. Še veči reveži kakor delavci so namreč taki, ki nič dela nima, ki ob miloščini živijo, ker ali zavolj bolezni in starosti delati ne morejo, ali pa dela ne dobijo. Ali je takim mar ustrezno, če na pr. pekovski pomočniki sebi boljšo plačo prisilijo, s tem pa kruh podražijo? Jasno je pa tudi, da se delavske plače ne dajo kar tako brez konca in kraja zvišati, kakor bi se komu poljubilo. Kajti če bodo izdelki predragi, jih gospodar nazadnje spečati ne bo mogel; ako bo pa v zgubo delal, prišel bo kmalu na kant. Nasprotno pa se najde dosti bogatih gospodarjev, ki nima, ne vesti, ne srca. Akoravno delajo velike dobičke, vendar dajejo delavcem tako pičle plače, da se komaj za silo preživijo, zraven jih pa na delo gonijo kakor živino; sicer se pa ne zmenijo ne za dušne, ne za telesne potrebe svojih delavcev.

Svet je pač že močno od vere odstopil, posebno po mestih; zato le vsak za dobičkom leti, bližnji se mu pa ne smili. Mestni delavci pa tudi

nič več ne verujejo; ker na unem svetu nebes ne pričakujejo, hočejo jih pa že na tem svetu imeti, zato jim je zmirom premalo plače in preveč dela. Tako se je naredilo ojstro nasprotje in sovraštvo med delavci in gospodarji, med revnimi in bogatimi; v mnogih krajih že pretijo s krvavo prekucijo.

Vsega tega bi ne bilo treba, ko bi ljudje po veri živeli. To prelepo razlagajo sv. Oče papež Leon XIII. v svoji zadnji okrožnici o delavskem vprašanju, in podobno so spet nedavno govorili francoskim delavcem, ki so prišli na Božjo pot v Rim. Krščansk gospodar ne bo svojih delavcev stiskal: skrbel bo, da so siti in zdravi, delati jim bo ukazal, kar vsak premore in kar je prav, in plačal jih bo, kakor se mu zdi, da je prav in so res zaslužili. Krščansk posel ali delavec pa bo včasih kaj potrpel zavolj Boga in nebeške krone, on bo gospodarju zvest in pokoren kakor očetu. Tako sta lahko oba srečna in zadovoljna. Za take ljudi pa, ki delati ne morejo, se mora pa še posebej skrbeti, zato nam pa naša vera ukazuje, da mora vsak po svojem premoženju miloščino deliti. Ko bi vsi to zapoved spolnovali, potem bi ne bilo nobenega lačnega človeka na svetu.

Tako tedaj vidimo, da brez vere nikjer ne gre. Trdno se toraj oklenimo katoliške stranke, kajti ona se v vseh rečeh po veri ravna.

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Grozna baba.) Neradi se pečemo s tistimi nesrečniki, ki jih slaba izreja in morda tudi prirojena hudobnost zapelje v hudodelstvo in privede slednjič pred porotno sodišče. Nedavno pa je stala pred porotniki v Celovcu ženska tako nenavadne hudobnosti, da jo je vredno omeniti v svarilen izgle, naj Slovenci vidijo, kam pride človek brez vere in vesti, ki hoče služiti le svojemu telesu. To je 54 letna kmetica Marija Tratler iz Vrhnih Gorij p. d. Katnica, zdaj že vdručič omožena. Prvega moža je k temu pripravila, da je vse na njo prepisal; potem pa je začela z njim tako trdo in grdo ravnati, da je moral svojo domačijo zapustiti, da je od hiše pobežnil in pri tujih ljudeh kot hlapec umrl. Imela je ves čas razne ljubimce, nazadnje se je pečala s svojim hlapcem Jožefom Schmidtom. Ko je pa ta bolehati začel, ga ni več marala, posebno še zato ne, ker mu je bila precej denarja dolžna in se je tudi bala, da bi je ne izdal, ker ga je prisilila, da je njej na korist trikrat po krivem prisegel. Zato je sklenila, se ga znebiti. Obljubila je tedaj svojemu rejencu Antonu Izopu 500 gld., ako jej pomaga, da Schmidta ubijeta. Po noči, ko je hlapec spal, vzela je ona veliko sekiro, Izop pa luč v roke, ter sta šla v hlev, kjer je Schmidt spal. Trikrat je mahnila s sekiro po glavi nesrečnega hlapca, da mu je vse kosti v čepinji razbila. To se je zgodilo že leta 1881., tedaj pred desetimi leti. Čeravno so žandarji mnogo popraševali, vendar se takrat ni moglo zvedeti, kdo je Schmidta ubil. Ljudje so pa mnogo govorili in dolžili kmetico in nje rejenco, posebno ker je ta (Izop) večkrat proti raznim ljudem katero sumljivo zinil, da se je sam izdal. Pozneje enkrat je Izop za Katnico eno telico ukradel, in ona je s krivo prisego pred sodnijo zmagala, da je telico

obdržala. Marija Tratler in Anton Izop sta do zadnjega vse tajila; pa govorilo je toliko prič zoper nju, da sta bila oba obsojena na smrt na vešalah.

Od Žihpolj. (Liberalci in naš župnik.) Nedavno smo pokopali župana Šimena Lučovnika p. d. Sekavnika. Še ta pogreb so liberalci porabili za to, da sejejo nemir in prepir. V liberalnem listu so namreč g. župniku očitali, da so rajnega župana na grobu premalo pohvalili. Liberalci vpijejo, kaj je rajni župan za nas vse dobrega storil. Jaz pa nič tacega ne vem. Zidal nam je nemško šolo, pa ne za svoj denar. Tudi je naredil cesto do Razaja, pa tudi ne za svoj denar. Saj je nas kmete dosti pritiskal, prej da je bila šola in cesta plačana. Nemška šola nam več škoduje kakor koristi; tista cesta pa koristi le Razaju in Šajniku, tista dva naj pojeta hvalo in slavo rajnemu županu. Tiste ceste, ki drži v cerkev, se pa slavno županstvo ni spominjalo, čeravno se je ob sejnih (cerkvenih shodih) tam pridno pobirala mestnina; da je kdo le za dva rajniša blaga na prodaj postavil, moral je nekaj plačati. Vendar je cesta do cerkve zanemarjena ostala, in mi bi po zimi še k maši ne mogli priti, ko bi se ne bili nekteri farmani ceste usmilili, da so jo nekoliko popravili na svoje troške. Naj tedaj rajni župan v miru počiva, pa tudi gospodu fajmoštru dajte že enkrat mir!

Iz Kotmare vesi. (Svarilo.) Na kvaterno nedeljo sta šla dva liberalna kmeta na Žihpolje k popoldanski službi Božji in godrnjala čez g. župnika, ker so rekli, da so tisti slabi kristjani, ki le zavolj šege v cerkev hodijo. Kakor sem slišal, sta tudi to blebetala: „Če pa kdo z župnikovo stranko vleče, je vse dobro, če bi bil tudi goljuf in tat.“ Kakor je neka ženska iz njih pogovora slišala, mislila sta pri teh psovkah na mene. Zato pa ta dva človeka svarim, naj svoje jezike brzdata, da ne bota kakih sitnob imela; kajti če bi jaz za trdno zvedel, da meni pred ljudmi čast kradeta, si bom pred sodnijo pravico poiskal. Ako o meni kaj nepoštenega vesta, bota se pred sodnijo lahko opravičila; ako pa nič tacega ne vesta, potem bo bolje, da molčita in mene pri miru pustita. V. St.

Iz Čezave. (Pobalinstvo. — Volitve in liberalci.) Ni še dolgo, kar se je novi Holepčev križ (zidano znamenje) blagoslovil. Neki pobalini pa so slikanim svetnikom že oči izvrtali. Ali nemamo prav, kedar prosimo za versko šolo? — Liberalci se že pripravljajo na občinske volitve, in da bi ložej zmagali, se hvalijo, koliko dobrega so že storili. V Žihpoljski občini hvalijo prejšnjega liberalnega župana, da je šolo zidal in da je upeljal požarno stražo. S šolskim zidanjem pa občinarjem ni prav nič ustregel. Ko bi se bilo k stari šoli nekaj malega prizidalo, prihranilo bi se za občino kakih 4000 gld. Ali to ni noben denar v teh slabih časih? Pa liberalci še nikoli niso znali varčno gospodariti. Kar se pa požarne straže dotika, je tista na Žihpoljah nepotrebna, ker ni — vode. Komaj da so kaki trije gospodarji, pri katerih bi se dobilo toliko vode, da bi se mogla brizgalnica sproti polniti in uspešno delovati. Liberalci si bodo morali že kaj boljšega umisliti, če hočejo da bomo mi za njimi tekali.

Iz Bilčovsa. (Roparska napad.) Pri Čahorčah na Kotmirski cesti sta dva roparja napadla posestnika Kališnika ob osmih zvečer, ko se je z

volom iz Celovca domov vračal. Eden ga je začel daviti, drugi ga sunil z nožem, da mu je vso obleko prerezal, pa vendar ne prišel do živega. Kališnik je srečno ubežal. Kdaj je zgubil listino s 15 gld., tega sam ne ve. Ljudje mislijo, da je bil napad namenjen kmetu Matjaku, ki je tisti dan vole prodal. Prišel je čez pol ure na tisti kraj vračujoč se iz Celovca, pa se mu nič ni zgodilo.

Iz Bistrice v Rožni dolini. Kolikor sveta poznam, povsod sem videl in se prepričal, da se tovarnam in vsem zavodom, ki razne reči v velikem izdelujejo, dobro godi; deloma zato, ker dotični lastniki tovarnen ali raznih zavodov morejo veliko denarja v obrtnijo vtakniti, deloma pa tudi zato, ker je blizu železnična postaja, odkoder morejo svoje izdelke v cel svet razpošiljati. Samo pri nas na Bistrici gre slaba. Naše fužine, ktere so bile poprej povsod znane zavolj dobrote svojih izdelkov, grejo zdaj rakovo pot. V prejšnjih časih, še pred par leti, je bilo dela in naročil dovolj — a zdaj komaj životarijo. Vzrok vsemu temu je ta, da ni tu blizu železnične postaje, od koder bi fužine mogle svoje blago po ceni razpošiljati v svet. Zato morajo drago plačati voznike, ki vozijo tukajšnje izdelke še le na železnično postajo v daljni Celovec. Zdaj nimajo skoraj čisto nič naročnikov. Ako boše zmirom tako slaj, kakor dozdej, bodo šle naše fužine — in to pravijo ne le delavci, ampak tudi uradniki — rakom žvižgat. In vendar so se fužinski vodja g. Tobeitz in njegovi uradniki pri zadnjih volitvah v državni zbor potegovali za takega poslanca, ki je zoper ljubeljsko železnico, ktera bi tukajšnjim fužinam toliko hasnila! Ali ni to nes pametno in smešno? Je pač liberalno! — Ni davno, kar ste prinesli v „Miru“ članek, v katerem dokazujete, da so liberalci nasprotniki vere in duhovnikov. Da so res nasprotniki vere in duhovnikov, to je tako gotovo, kakor to, da niso še pri nas na Bistrici našli nobenega koščeka oglja, če tudi ga zmirom vrtajo in iščejo in so že veliko svoto denarja v jamo zmetali. Pa tudi v svoji togoti so liberalci včasih smešni. Tako nedavno se je v Svečah pokvaril veliki zvon. Kembelj je namreč odpovedal svojo službo. Da bi ga ne bilo treba daleč voziti in da bi se kmalu popravil, hoteli so g. župnik ga dati popraviti v tukajšnjih fužinah. A g. Tobeitz tega ni dovolil zato, ker so g. župnik pri volitvah agitirali zoper njega. Kam z revežem — zvonom? Konečno smo reveža spravili na voz in poslali v Bajtiše, kjer so se ga usmilili. In kmet, ki ga je tja peljal, je potem pripovedoval, kako so tam prijazni uradniki, kateri tudi ptujcem radi postrežejo. — Če tudi g. fužinski vodja tako malo mara za svojo farno cerkev, vendar se podstopi, ljudem naravnost v obraz trditi, da je boljši kristjan, nego tiste babe, ktere vsak dan v cerkev hodijo in molijo. To je pač zopet liberalno! Iz vsega tega lahko posnamemo nauk, da tacega liberalca ne smemo voliti, in pri občinskih volitvah, ki se bodo kmalu začele, ga čisto prezreti. Zatorej pozor vsi Bistričani in Svečani pri občinskih volitvah! Ako bi menda kdo pozabil, kakšen liberalca da je g. Tobeitz, naj le poslušaj, kedar se v Svečah z velikim zvonom zvoni, in če nihče drug, — Sveški zvon gotovo vsakemu pove, da se mu je g. Tobeitz zameril. Hotel sem še več pisati posebno o naših šolah in drugih zanimivih žalostno-

veselih novicah iz naše okolice, a dopis je itak že precej narastel — torej prihodnjič. S . . . n.

Iz Slov. Gradca. (Ne verujte vražarjem.) Nedavno je bil v tukajšnji okolici okraden neki kmet. Tat je prišel po noči skozi okno in odnesel obleko in nekaj denarja. Gospodar se je seveda jezil in bi bil rad zvedel, kdo je to storil. Kmalo potem pride neki vražar in reče, da je on toliko moder, s svojimi vražami pozvedeti, kdo je tat, če mu kmet plača 5 gld. Kmet je bil res tako neumen, da mu jih je dal. Potem je tujec rekel, da je tat nek premožen človek, ki ga za poštenega imajo, in napovedal je tudi dan, kdaj bo tat sam prišel v hišo okradenega kmeta. Napovedani dan je prišel po naključji v hišo neki pošten sosed, in kmet ga je precej začel zmirjati, ker je mislil, da je on tat. Tako se je naredilo sovraštvo med sosedoma. Čez nekaj časa pa se je zvedelo, da je le domači hlapec gospodarja okradel, in ko so prišli žandarji, je tatvino tudi obstal; potem so ga gnali v ječo. Gospodar pa se še zdaj jezi, da je dal sleparju vražarju pet goldinarjev in se po vrhu še poštenemu sosedu zameril. Slovenci, ne verujte v vraže in čarovnije (copernije), to je le sleparija.

Iz Rima. (Romarji.) Letos prihaja veliko romarjev v večno mesto. Posebno mnogo jih je došlo konec septembra, ko so imeli katoliški dijaki iz vseh dežel in narodov svojo slavnost na grobu sv. Alojzija. Ob istem času je prišlo tudi več tisoč francoskih delavcev. Posebno slovesen je bil 28. dan septembra. Napovedano je bilo, da bodo sv. Oče maševali v cerkvi sv. Petra na ljubo mnogim došlim romarjem. Že ob šestih zjutraj začelo se je živahno gibanje na trgu sv. Petra. Laški vojaki so delali red. Do osmih se je velikanska cerkev napolnila z ljudstvom, ktere ga število se je cenilo na 100.000. Zastave in križi so moleli iz množice. Romarji so se razvrstili po deželah v abecednem redu. Nemški dijaki so bili v svoji dijaški opravi z bodali na strani in v visokih škornih. Tudi Madjari so bili v narodni noši. Katoliški Slovani iz Macedonije so imeli turške feze (rudeče kape s cofom iz žime) na glavi. Videli si nadalje Francoze, Španjole, Belžijane, Švicarje, Poljake, Avstrijance itd. V cerkvi je švicarska straža uzdrževala red. Ob pol devetih je došla častna straža in se razpostavila pred altarjem, ki je bil namenjen za papeževo mašo. Ob tri četrt na devet so naznanile trobente, da se bliža sprevod s sv. Očetom. Romarji so sv. Očeta pozdravljali na glas, vsak v svojem jeziku, ter mahali z rutami. Papeža so nosili sredi kardinalov in drugih duhovnov na sedežu, ki se imenuje „sedia gestatoria“. Tudi nekaj švicarske straže je sledilo sprevodu. Sv. Oče so imeli „tiaro“ (trojno papeževo krono) na glavi. Potem so sv. Oče brali sv. mašo; stregla sta jim dva škofa in mnogo korarjev. Med mašo se je čulo veličastno petje Sikstinskih pevcev; tudi v kupoli so trobili, kar se le redko zgodi. Po papeževi je bila še ena maša, ktero so darovali papežev hišni kaplan. Potem so se sv. Oče vzdignili in podelili apostolski blagoslov. Za tem so jih posadili na „sedež“ in nesli iz cerkve. Papež so ljudstvo na vse strani blagoslavljali, romarji pa so na glas klicali: „vive le pape!“; „hoch!“; „evviva!“; „eljen!“ itd. v vseh jezikih, vendar so prevladovali klici francoskih delavcev. Med romarji se je

videlo veliko veselje in navdušenje. Sv. Oče so bili pa gotovo tudi potolaženi, ko so videli pred seboj toliko vernih katoličanov iz vseh dežel in narodov.

Kaj dela politika.

Predvčerajšnjim se je spet začel državni zbor. Pri sedanjih razmerah med strankami nemamo od njega nič pričakovati. Veseli moramo biti, če dobimo kako dobro postavo v gospodarskem oziru; pa tudi do tega je malo upanja. Prvo besedo imel bo zdaj vojni minister, ki bo zahteval nekaj milijonov več, kakor lani. Potem pridejo tudi druge reči na vrsto, poslanci bodo mnogo govorili, pa storilo se ne bo nič, — mnogo kokodakanja, malo jaje! — Listi mislijo, da bo imelo potovanje cesarjevo na Češko dobre nasledke, da bo zblížalo Nemce in Čehe, ter da bodo cesar sami na to delali, da se sprava dožene. Želeti bi pač bilo, pa ne samo na Češkem, ampak tudi po drugih deželah! — Svoj mandat je odložil deželni poslanec Gorup v Ljubljani. — Za koroškega deželnega poslanca je bil izvoljen grof Lodron. — Nevoljni so štajerski Slovenci, ker se v slovenske paralelke na gimnaziji v Mariboru ne sprejemajo učenci, ki ne znajo dovolj nemško. Čemu so pa potem slovenske paralelke, če mora vsak dobro nemško znati, da se v nje sprejme? Ali nema še potem v osmih letih dovolj priložnosti, nemščine se naučiti? Naši poslanci bodo v državnem zboru to reč na rešeto djali. — Rusija je vzela v Parizu 500 milijonov na posodo. — Na Kitajskem hudo preganjajo kristjane. Mnogo so jih že pomorili in njih hiše požgali. Zavolj tega so krščanske vlade zelo nevoljne in so kitajski vladi že našugale vojsko, če ne naredi reda in miru. Kitajski cesar je pa sam v največji zadregi, ker se na tihem pripravlja zoper njega veliki punt. Uprorniki nalašč na to čakajo, da bo vlada v vojsko zapletena, potem bodo pa še oni začeli. Zato pa delajo nemire in ščujajo ljudstvo na kristjane. — Sv. Oče so izdali okrožnico zoper dvoboj. Ravno kar so razposlali novo okrožnico o molitvi svetega rožnega venca v mesecu oktobru. — Na katoliškem shodu v Malinah v Belgiji se je govorilo tudi o združenju izhodne z rimsko cerkvijo. Izrekla se je tudi želja, naj bi se Angleži spet z Rimom združili. Bog daj oboje; pa brez molitve in dela ne pojde. — Na katoliški shod v Vicenci je prišlo 7 škofov in mnogo vernikov. Katoličani na Laškem se vedno bolj živo gibljejo, posebno v Rimu. — Več tisoč francoskih delavcev je prišlo v Rim in so se poklonili sv. Očetu. Od tam je prišlo tudi mnogo pobožnih dijakov. Mi upamo, da Francija za katoliško stvar še ni izgubljena. Čeravno imajo tam zdaj brezverski framazoni vajeti v rokah, vendar je med francoskim ljudstvom še dosti dobrega zrna; naj se katoliška stranka okrepča, in na to se pridno dela, potem bo spet v čast povzdignila sv. križ in prišla papežu na pomoč. — V Aziji so se Rusi sprijeli z Afganci in nekaj Afganske dežele zasedli. Angležem to seveda ni po godu. — Punt zoper Turke v srečni Arabiji ali deželi Jemen še ni končan. Kdo ve, če ga ne podpihujejo Angleži, ki bi radi bregove rudečega morja v svoje roke dobili? — Prejšnji

Čilenski predsednik Balmaceda se je ustrelil. — Pri volitvah na Badenskem (v Nemčiji) so liberalci zgubili 16 sedežev. — V Afriki so divjaki napadli nemško četo, ubili 310 ljudi, priplenili 300 pušk in vso četo razkropili. To je hud udarec za nemške naselbine.

Gospodarske stvari.

Obsekovanje smrek.

Obsekovanje škoduje vsem jelovim drevesom, posebno smrekam. Le pogledj smreko, katero so obsekali ali obžagali. Še čez dve leti teče smola iz drevesa, kjer so se odrezale ali odžagale veje, in kaplja po deblu. Če posekaš drevo, ki je bilo 7 do 8 metrov visoko obsekano, opaziš izmed sto slučajev v devetindevetdesetih, da je deblo trhlo. Zunaj gladko deblo je znotraj vse žilasto preraščeno. Črnih in rudečih grč posebno lesni kupec ne bode vesel. Tudi se lahko pripeti, da ne upaziš, da je deblo kaj poškodovano, ko je posekaš in razžagaš, ker si je prežagal ravno na najlepših mestih. Kedar žagovec pride na žago, pa se pokaže, da kupec ne bode dobil lepih desk, temveč take, ki so urezane čez leto ter se rade lomijo, pokajo in neenakomerno vežé.

Kaj pa je naravna posledica temu? Kupec, ki rad drago plačuje dobro blago, bode tem manj za smreke ponujal, čim večkrat je kupil kako obsekano deblo. Gledal bode, da les toliko ceneje kupi, da ne bode imel škode, če bi bilo kako drevo poškodovano. Ali se pa obsekovanje dreves splačuje? Kaj pa stane perijodično obsekovanje ali obžaganje, če se tudi posreči dobiti dreves, katerim obsekovanje preveč ne škoduje? Za otroke je delo pretežko že v visokosti enega metra ter je ne morejo dobro opravljati niti pod nadzorstvom. Pri visokosti devetih metrov se še delo z lestvico in z ročno žago več dobro ne dá izvršiti. Če se delo boče dobro opraviti, da ne bode škode, vrši se tako počasi, da ni skoro koristi. Posebno v visočini ne daje obsekovanje nobene koristi, ter je delo pretežavno. V visočini se veje ne dajo gladko odsekati ali odžagati ob deblu, če se pa le pusti majhen štrcelj, pa nima delo pravega uspeha. Pa tudi pri največji previdnosti se drevo rado rani in poškoduje.

„Kmet.“

* * *
Kako se slive ali češplje do pomladi ohranijo. Slive ali češplje poberejo se z drevesa kak suh in solnčen dan. Skrbno naj se potrgajo samo zrele, a vendar ne mehke češplje. Odrtran sad naj bode kakih 36 ur na suhem prostoru, da se izhlapi. Sedaj se denejo češplje v nov in suh lončen lonec. Lonec mora biti zelo suh, in ga je pred porabo skrbno zbrisati. Češplje se denó z otrobi ali z moko vred tako v lonec, da so repki obrnjeni proti dnu, da se nobena češplja lonca ne tišči in tudi druga drugo ne. Kedar je lonec napolnjen, zaveže se s pergamentnim papirjem in potem z mehurjem. Lonec je potem shraniti v suho in hladno shrambo, kjer ne more mraz do njega. Kedar se češplje rabijo, opero se ter drže v kakem situ nad soparom vrele vode, vsled česar dobodo obliko, kakor da bi bile ravnokar odtrgane. „Vrt.“

Molzne ovce. Zelo je razširjena misel, da frizijska molzna ovca ohrani svojo mlečnost in rodovitnost le v pravi svoji domovini. To pa ni tako. H. Schindler je poročal na mednarodnem kmetijskem in gozdarskem shodu na Dunaju, da so na Češkem pred petimi leti vpeljali vzhodnje frizijske ovce, ki so se popolnoma udomačile in dajo na leto po 200 litrov mleka. Na vprašanje, naj se li daje prednost ovcí ali kozí, odgovoril je Schindler, da koze dajo morda zares več mleka, pa je ovčje mleko veliko boljše nego kozje. Ovčje mleko je slastno in posebno dobro za kavo. Surovo maslo lepo diši in je okusno. Maslo je mnogo boljše nego kravje maslo in fini ovčji sir se pogostoma zahteva kot prava delikatesa. Omeniti pa je tudi, da se koza in ovca jako različno paseta. Ovce niso izbirčne, pasejo se vkupe dolgo po pašniku, in je videti za njimi, kakor bi bilo pokošeno. Koza pa skače in teka semtertja in izbira. Najljubše so jej mladike in listje, in zatorej dela škodo. „Kmet.“

Za pouk in kratek čas.

Dobra pomoč.

(Češki spisal V. Kosmák. Prevel Svečán.)

Pri Dognalu na dvorišču nasproti glavnemu posloppju stoji nizka hišica, pokrita s škopami. Tu stanuje osebnik.

V sobici je vlažno, temno in neveselo. Na postelji leži stara, modra pernica, tik postelje pa stoji dva šepava stola, v kotu majhna mizica in klop; nad mizo visi star črni križ, dve podobi na steklu namalani in ura; na peči stoji skleda in nekoliko piskrov; na okencu svetilnica, dva glažka in nekoliko starih knjig. To je vse pohištvo.

V jeseni popoldne je sedel v onej sobici pri mizi upognen starček z rumenim, upadlim licem in bral je v sv. Pismu. Ura je nekako hripavo tikotakala, sem ter tja muha zabrenčala ali pa hruška na vrtu potrkala z vejico na okence — sicer bilo je v sobi tiho kakor v grobu. Osebnik je bral dolgo, dokler se mu niso oči zaprle in je zadremal. Na enkrat zdrsne urina vrvice in butec pade na tla. Starček se prebudi, manè si oči, pogleda uro, zapre knjigo, vstane, obleče si stari kožuh, pokrije glavo s kapo in gre ven. Zapre duri, ključ vtakne v žep, roke zloži na hrbet in tako koraka z dolgimi koraki čez dvorišče na vrt. Nikdo se za njega ni zmenil, samo stari „mucej“, ko ga zagleda, vstane, zdehne, strese se in plazi se počasi za njim. Stari Dognal pogleda na vrtu bučele, priveže nekoliko drevesc h kolcem in gre potem skozi zadnje durice na polje. Koraka mimo potoka pod vrbami do rudečega križa. Tam se vsede na klečalo in zrè pred se.

Na suhem travniku je gonil veter rumeno listje, na črnih njivah zelenela je pognana rž, kakor kos nade, ktera je padla na zemljo iz neba, na katerem so stali beli, skoraj prozorni oblaki. Solnce se je nagnilo k zahodu in na njivi na levo žvižgal je pastir na ovce in gnal je domu.

Starček sedi precej dolgo, potem vstane, poljubi križ in gre po stezi čez travnik na drugo stran vasi. Tam stoji lepa hiša — stanuje v njej

občinski svetovalec Prohazka. Dognal vstopi na dvorišče.

Stari Prohazka je stal na pragu naslonjen na palico in komandiral: „France, ta voz porini dalje pod streho, naj ga ne moči, če bo deževalo; vse pozabiš! — Maruša, kako dolgo boš pa še zijala? — Ah, dobro došel, Jožef! Le dalje pojdi,“ pokliče Dognala in pomoli mu roko. Sežeta si v roko in gresta v sobo.

Prohazka je bil tudi že osebnik, a pri njem je bilo vse drugače, nego pri Dognalu. Njegova sobica je bila lepa in prijazna. Njegova žena je še precej urno po hiši stikala in imela vse snažno kakor zrcalo. Prohazka je v hiši zapovedoval, kakor bi bil gospodar in vsi so ga ubogali. Mogel je Boga zahvaliti, da mu je dal tako pokojno in mirno starost.

Vsedeta se k mizi, stara Prohazkinja prinese kruha in soli, Dognal si odreže in potem začneta se pogovarjati.

„No, zakaj danes tako otožno gledaš, Jožef?“

»Bil sem malo na travniku pri križu, gledal sem polje, kako na njih že vse vene; želel bi si, da bi bilo tudi že z menoj kmalu pri kraju.«

„Ho! Ho! Že zopet imaš takšne misli? Ne žali Boga!“

»Ah, kako bi me na svetu vse ne mrzelo, ko sem tako zapuščen?! Doma nikdo za me ne mara; včasih moram na jed dolgo čakati, predno mi jo prinesejo in potem je še tako slaba, da je ni mogoče jesti. Če sem bolan, nihče me ne vpraša, kaj da mi je? Nikdo mi ne pometa in sobe ne snaži; presedam pač že vsem, ker ne morem več za nje kakor črna živina delati! Najboljše bi bilo, da bi šel, kamor slišim!«

„Ljuba duša, da ti resnico povem — ti si sam vse zakrivil. Zakaj si dal svojim otrokom vse, in za se nič nisi si izgovoril, iz česar bi zdaj lahko živel in kar bi tvoji otroci še pričakovali. Glej, jaz sem si izgovoril precejšen užitek, — ako ga ne potrebujem, lahko ga dam sinu, nič ne dé — potem pa imam še svoje polje, vrt, — in otroci me spoštujejo in ubogajo. Ako bi me ne ubogali, nič jim ne bi zapustil: zato me spoštujejo!“

»Saj oni bi nas tudi spoštovali, ako bi tudi ničesa ne imeli,« oglasi se Prohazkinja.

„Amen“ reče Prohazka. „Moram ti pritrditi, žena, da se mi ni treba s teboj pričkat.“

»Zdaj je pač že pozno,« zdihne Dognal, »imajo vse v zemljiških knjigah zapisano, — in jaz tu stojim s praznima rokama.«

Prohazka si gre po pipo, nabaše jo, vžge, pomakne nekolikokrat kapico z jednega ušesa na drugo, pogleda pomenljivo Dognala in reče: „Brate, pusti zdaj toževanje, jaz ti hočem iz stiske pomagati.“

»Ti?«

„Da, jaz.“

»Kako pa?«

„Zvečer, kedar se bo zmračilo, pridem k tebi in vse ti razložim. To je imenitna misel. Mati, pošlji po glaž vina, bode mo ga malo pili!“

Prohazkinja odide. „Veš, predragi, pred ženami ne sme človek vsega povedati. Jaz imam sicer svojo Lizo rad — ali, revež, zgubila je že vse zobe in tako se včasih prigodi, da v najboljšem namenu kakšno zine, ktera bi imela za zobmi ostati. Zato zvečer pridem k tebi; bodeva sama.“

Prohazkinja prinese vino, starčka ga pijeta, kadita, pogovarjata se, in ko odzvoni „angeljsko češčenje“, Dognal odide. Ko odide, prinese Prohaska izpod strehe majhen zabojček, gre v kamrico, tam ropoče nekaj časa s starim železom, napolni zabojček, pribije pokrov in zvečer, ko je bilo že temno, nese ga k Dognalu.

Pomenkovala sta se dolgo. Dognal je vrtel zmirom z glavo in zanikaval je. Prohaska pa je vanj silil in konečno že ves razjezen, reče: „Če nočeš, pa trpi“ in šepa domu. Dognal pa sedi še dolgo pri luči, gleda zabojček, podpira glavo, mane si čelo, potem pa udari na mizo rekoč: „Naj bo! Storim to! Menda mi to Bog ne bo v greh štel.“

(Konec prihodnjic.)

Smešničar.

Sodnik: „Kako je to, ko ste vlomili, da ste odnesli le staro obleko, denar ste pa ležati pustili?“

Tat: „Nikar me še vi ne dražite, saj me je že moja žena zadosti zmirjala zavolj te neumnosti.“

A.: „Kupite mojega konja, rečem vam, to vam je zdrava žival.“

B. „Seveda, zdrav mora res biti, sicer bi ne bil dočakal tako visoke starosti.“

Janko: „S čim se pa zdaj preživiš?“

Stanko: „Pišem.“

Janko: „Kaj pišeš?“

Stanko: „Pisma na svojo žlahto, naj bi mi pošiljali denarja.“

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. V Svečah se je ustanovila posojilnica, o kateri se še prav ne ve, na katero stran se bo nagnila. Odborniki so razun enega vsi národní naši kmetovalci; pa ravno tisti odbornik, ki ni kmet, in brz ko ne tudi ni ud naše slovensko-katoliške stranke, je naročil za posojilnico nemške tiskovine. Zdaj bomo videli, kako se bo stvar nadalje razvila. Tukaj se vidi, kako napačno ravnajo kmetje, če pri važnih rečéh ne prašajo svojih duhovnikov za svet, ampak rajši po svoji pameti zavozijo. Vendar upamo, da bodo odborniki vedeli obvarovati posojilnico upliva, ki bi mogel priti od strani nemških liberalcev. — Umrli je v Celovcu častivred. m. Leopoldina Sturm, prednica Elizabetinskega samostana. Še le nedavno je dobila od svitlega cesarja zlati križec s krono. Za novo prednico je bila izvoljena M. Angelina Zermosser. — V Št. Janžu pri Dravogradu je kmetica Brezovnica z drevesa padla in se ubila. — Zadnji živinski sejm v Dravogradu je bil prepovedan zavolj živinske bolezni, ki se je prikazala pri svinjah na Štajerskem in deloma tudi že na Koroškem. To bolezen na parkljih in v gobcu so zapazili namreč tudi v Dolčji vesi pri Celovcu. Na vsem spodnjem Štajerskem je kupčija s svinjami prepovedana. — Pri Dravskih stavbah je delal neki Dermota iz Ljubljanske kaznilnice. Na 20 let obsojen, je prestal že 17 let in si prihranil 500 gld., vendar je ubežal od dela in se obesil. — Blizo Trbiža se je

obesil neki Čahler iz Podkloštra. — Zavolj uboja je bil na 1½ leta ječe obsojen Jan. Tanzer iz Globasnice. — V Celovcu smo dobili novo poslopje za latinske šole. — Umrli je v Celovcu odvetnik dr. Horak. — Krovce Janez Volč je v Vrbi raz streho padel in se ubil.

Na Kranjskem. Čitalnica v Št. Vidu nad Ljubljano je 4. oktobra obhajala svojo 25 letnico. Ob enem se je spominska plošča uzidala slovenskemu pisatelju Blažu Potočniku. — Na Gomili pri Mirni so pogoreli Pivec, Kolenc in Višek. — V Polšku pri Litiji je Luka Prošt prišel pod seneni voz in se zadušil. — V Novomeški kavarni se nahaja bojda en sam slovenski list. — V Idrijo se ponuja nemški šulferajn. Začel bo z otroškim vrtom. Pozor! — V Škocijanu pri Mokronogu je nesrečno padla in se ubila posestnica Liza Marjetič. — V Strugah so ustrelili medveda. Tehta tri stare cente. — Žensko podružnico sv. Cirila in Metoda so ustanovile gospe pri sv. Petru v Ljubljani. — Na Selu pod Ljubljano zidajo novo cerkev. Posvečena bo sv. Jožefu. — V Perovem pri Kamniku je nekdo zavalal trem konjem, da so poginili. Posestnik ima škode 600 gld.

Na Štajerskem. Pogorela je Rešmanca pri Mariboru. — Velik pes je hudo ogrizel nekega moža v Ljubečnem pri Celju. — V Št. Jurju pri Celju so dobili trirazredno deklisko šolo. — V Laškem trgu je dveleten otrok v škafo vode utonil. — Na Bizeljskem že rodijo ameriške trte. Dru-godi, kjer je trtna už gospodarila, pa menda čakajo, da jim bo kdo drugi novih trt nasadil. — Ulomili so tatovi v Radinjskih kopelih in odnesli precej blaga in denarja. — V Ljubečnem je zgorela šestletna deklica. — V Kalobju so se fantje tepli; eden je bil ubit, drugi težko ranjen. — V Makovcu je pogorel Grabenšek; zgorel je tudi šestleten sinček posestnikov. — Zgorel je Abramov hlev na Remšniku. — Pri Sevnici je zgorela Glagovškova klet.

Na Primorskem. V Gorici so odprli deželno razstavo. Toži se, da je pri tej razstavi vse koj laško, čeravno je le malo pravih Lahov v deželi. Večina so Slovenci, ostali pa Furlani. — V samostanu na Trsatu je nastal ogenj in uničil precej cerkvene obleke. — V Pulju so ustanovili slovensko posojilnico. Dobro!

Po drugih deželah. Lepo je bilo zdaj v Pragi, ko so se svitli cesar štiri dni tam mudili. Tisti, ki so videli, kako je bilo mesto okrašeno in kako lepo je bilo zvečer razsvitljeno, pravijo, da te lepote ni moč popisati, to mora človek sam videti. Ljudstva je bilo po ulicah in razstavi na tisoče, da se je vse trlo. Povsodi so cesarja z burnimi slava-klici pozdravljali. Cesarju se je vse jako dopadlo. Za en dan so potem cesar obiskali tudi nemško mesto Reichenberg, kjer so bili tudi z velikim sijajem sprejeti. — Veliko povodenj so imeli na Španjskem. Pravijo, da je okoli 2000 ljudij utonilo. — V Kvebeku (Amerika) je zgorelo 34 hiš. — Umrli so kardinal Rotelli. — Tudi Ameriški Slovenci so dobili svoj slovenski list. Izdajati je namreč začel g. Anton Murnik list z imenom „Amerikanski Slovenec“ v Čikagi. — V rudniku Foršij v Belgiji so se plini vneli in zadušili 27 delavcev. — Dva vlaka sta vkup trčila v Pensilvaniji (Amerika). 9 je mrtvih, 20 ranjenih. —

Pri Rensi na Francoskem je vlak iz tira skočil. 11 ljudij je ranjenih. — V Čakovcu je neka deklina svojega otroka zadavila in se potem sama sodnji ovadila.

Vabilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za slovensko Ziljsko dolino in faro Vrata

bode imela v nedeljo dné 11. oktobra 1891 ob 1/2 4. uri popoldne **občni zbor** v gostilni gosp. Franca Janaha na Bistrici po tem-le dnevnem redu: 1. Pozdrav predsednika. 2. Govor o zupuščinah. 3. Deklamacija. 4. Petje. 5. Slučajni govori in predlogi. 6. Prosta zabava. — Udje družbe sv. Cirila in Metoda in oni, ki želijo k družbi pristopiti, so povabljeni, da bi zbor v obilnem številu počastili. **Načelnštvo.**

Vabilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Otiški vrh in okolico bode imela v nedeljo 11. oktobra 1891 ob 3. uri popoldne v gostilni gosp. Antona Kaiser-ja na Otiškem vrhu svoj **zbor**. — K obilni udeležbi vabi najuljudneje vse zavedne Slovence od blizu in daleč z vsem spoštovanjem **odbor.**

Vabilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Kotmaroves in okolico bode imela v nedeljo dné 18. oktobra ob 3. uri popoldne v gostilni gosp. Val. Štangeljna v Kotmarivasi svoj **letni občni zbor** po sledečem sporedu: 1. Pozdrav načelnika. 2. Poročilo tajnika in blagajnika. 3. Razni govori in nasveti. 4. Sprejem in vpisovanje udov. 5. Volitev novega odbora. Po zborovanju tombola, petje in prosta zabava. — K obilnej udeležbi vabi vse ude kakor tudi vse rodoljube **načelnštvo.**

Vabilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Beljak in okolico bode imela na Ledenicah v Rožnej dolini v nedeljo dné 25. oktobra 1891 ob 3. uri popoldne v gostilni g. Janeza Arnejca, p. d. Hajzlja, **svoj shod** s tem-le vsprejdom: 1. Pozdrav načelnikov. 2. Poučni govor. 3. Deklamacije. 4. „Svoji k svojim.“ (Prizor iz kmečkega življenja. Spisal dr. Jožef Vošnjak.) 5. Slučajnosti. 6. Domača zabava. — Iz Ljubljane nas bode počastil blag. gosp. Fr. Štupar kot zastopnik glavne družbe, ki nas bode tudi poučeval o umnem gospodarstvu in šoli. Deklamovala se bode med drugimi pesnimi tudi pesen „Blaškemu jezeru“, ktero je zložil národní pesnik koroški, gosp. Ivan Graber. Igra „Svoji k svojim“ je prvokrat tako ugajala, da se bode na občo željo pri tem shodu ponavljala. Vrli Loški pevci pa nas bodo razveseljevali s petjem prekrasnih in milih slovenskih pesnij. — Ž ozirom na zanimivi vsprej in z ozirom na to, da je ta shod prvi v Rožnej dolini, pričakuje mnogo udeležencev **načelnštvo.**

Vstop je dovoljen le udom in povabljenim gostom. Kdor še ni ud, lahko pristopi pred ali med shodom. Ustanovnik plača 10 gld. enkrat za vselej, letnik 1 gld. podpornik pa najmanj 10 kr. na leto.

Loterijske srečke od 8. oktobra.

Line 32 69 22 63 37

Trst 17 44 73 24 36

Tržno poročilo.

V Celovcu je biren:

pšenica po	6 gld. 90 kr.
rž	6 " 30 "
ječmen	4 " 10 "
oves	2 " 10 "
hejda	4 " 80 "
turšica	4 " 30 "
pšeno	6 " 50 "
proso	— " — "
grah	— " — "
repica	1 " — "
fižol, rudeči	5 " 40 "
Deteljno seme — do — gld.	
100 kil.	

Sladko seno	2 gld. 20 kr.
kislo	1 " 60 "
slama	1 " 30 "
meterski cent (100 kil).	

Frišen špeh kl. — gld. 70 kr.	
maslo	1 " — "
mast	— " 75 "

Navadni voli 100—160 gld.	
pitani voli	120—190 "
junci	60—90 "
krave	60—120 "
junice	50—80 "
prešički	5—15 "

Današnja številka ima prilogo g. J. Hellaerja, tovarnarja za poljedelske stroje na Dunaju.

Oglasila.

Hiša na prodaj

v Železni Kaplji šte. 48 pri cesti, z dvema vrtoma in eno njivo, cena 1200 gld. Ob hiši tekoča voda je prikladna za gonilno moč. Več se izve pri posestnici Hel. Bukovnik v omenjeni hiši.

Janez Tschernitz v Celovcu.

Dunajske ulice (Wienergasse).

Velika zaloga

sukna in tkanin iz Brna, Liberce, Jägerndorfa itd.

Toskin, peruvijan,

navozne odeje, Graški in kranjski ševijot,

domače sukno (loden) koroško, tirolsko, štajersko za jesen in zimo.

Posteljne in štepane odeje iz flanela.

Konjske odeje (koci).

Prtenina (platno) in kotenina v vseh oblikah.

Na drobno in na debelo.

Malo posestvo na prodaj,

5 oralov njiv in travnikov, 9 1/2 oralov gozda, skupaj 14 1/2 oralov na lepem svetu. Hiša, skedenj, kozolec, drvarnica vse v dobrem stanu. Več pové Jakob Hafner, posestnik v Svetni vesi (Unterbergen) na Koroškem.

V zalogi tiskarne družbe sv. Mohorja v Celovcu dobiti je v mali obliki molitev:

Tri božje čednosti,

kakor so jih slovenski verniki na Koroškem povsod moliti navajeni. — 100 iztisov velja 30 kr., po pošti prejetih 40 kr.

Od pluga do krone.

Veliki historični roman
iz slovenske zgodovine.

Postranski zaslužek,

ki se vedno množi in dolgo let trpi, si lahko pridobijo spretni in zanesljivi možje, ki so kot poštenjaki na dobrem glasu, ako živijo v takih razmerah, da pridejo z ljudmi mnogo v dotiko. Dosluzeni orožniki in podčastniki imajo prednost. Ponudbe in vprašanja naj se pošiljajo pod: „G.S. 1891, Graz, post. rest.“

Proč z navadno kavo, kupujte

Kneippovo sladno kavo,

ki jo izdeluje za Avstro-Ogersko po naročilu g. župnika
Seb. Kneippa edino le tovarna

bratov Ölz v Bregencu

na Bodenskem jezeru.

Velečast. gosp. župnik **Kneipp** se je odločno izrekel zoper bobovo kavo, kakor jo zdaj v prodajalnicah kupujemo in uživamo. Tista je sad strupenega drevesa, ne daje telesu nobene moči, razburja le živce, ker je strupena, ter izvaja še druge jedi na pol prebavljene iz želodca.

Kneippova kava pa ima **veliko redilno moč**, pomiri živce in je dosti **boljši kup**. Komur bi se ta kava ne zdela dovolj okusna, naj jej pri-meša nekoliko

SCHUTZ - MARKE.

Seb. Kneipp

Ölzove kave,

in ne bo skoraj poznal razločka od navadne kave. Pil bo pa potem redilno, zdravo in ceno kavo.

Kako se ta kava kuha, to se bere že v naših zavojih. Kdor kupuje, naj pazi, da dobi pravo blago, ki ga pozna na tem: zavoji so štirivoglati in rudeči, brator Ölz, varnostna marka, ponveca, podoba in podpis župnika Kneippa. Ölzova kava nosi naše ime in ponvo.

Dobi se v vseh boljših specerijskih prodajalnicah v Celovcu.

Bratje Ölz,

tovarna za Kneippovo sladno kavo v Bregencu.

pripravljena od lekarja **PICCOLI**-ja v Ljubljani, je uplivno zdravilo, ki krepča želodec, mehča, čisti, odpravlja zlato žilo in odganja gliste.

Sestavljena je iz zdravilnih, v rastlinstvo spadajočih snovij ter ni nikako drastično učinkujoče, marveč lahko, delovanje organov urejajoče zdravilo, katero organizmu kar nič ne škoduje, če se prav delj časa rabi.

Esenco za želodec pošilja izdelovatelj proti poštnemu povzetju v skatljah po 12 steklenic za gld. 1.36; po 24 za gld. 2.60; po 36 za gld. 3.84; po 44 za gld. 4.26; po 55 za gld. 5.62; po 110 za gld. 10.30; po 550 za 50 gld.

V steklenicah po 15 kr. prodaja se skoro v vseh tu- in inozemskih lekarnah. — V Celovcu prodaja jih lekar Thurnwald in Egger, v Beljaku dr. Kumpf in Scholz, v Trbižu Siegel.

Gostilnico

sem prevzel od g. Sardinšeka

pri Beljaških vratih (Stauderplatz)

v Celovcu

in vabim uljudno vse Slovence iz mesta in okolice. Točim **dobro štajersko in tirolsko vino** ter **frišno pivo**; postrežem z **mrzlimi** in tudi **gorkimi jedili**.

S spoštovanjem

Peter Nischelwitzer.

Barthelnov izvirni

KARBOLINEJ,

je najboljša in najcenejša maža za pobarvanje lesnega orodja, ker mu daje 3 do 4krat več trpežnost in lepo rujavo barvo. Izvrstno blago. 5 kil po pošti 1 gld. 50 kr., 100 kil 16 gld. iz Dunaja.

Prodajam tudi **škropilo za žitno seme**, izvrsten pomoček zoper pšenično snet; se lahko rabi, malo stane in vselej pomaga. Zavoj 2 kil stane 30 kr. Kdor več vzame, dobi še ceneje.

Nadalje **mast za usnje** prve vrste, naredi usnje mehko in trpežno, obvaruje pred mokroto in mrazom.

Potem **jelenovo olje za kopita**, obvaruje kopita vseh boleznij. 1 kila 80 kr. po pošti, 5 kil 2 gld. 50 kr., 100 kil 40 gld. od Dunaja.

MICHAEL BARTHEL & Comp.

Wien X. Keppelergasse 20.

(Hiša obstoji od leta 1781.)

Odgovarja se na slovenske dopise tudi v slovenskem jeziku.

Na prodaj je ali pa se dá v najem

popolnoma nova hiša z gospodarskim poslopjem, vrtom in travnikom blizu Rogateca na Štajerskem, na okrajni cesti. Bi bila pripravna za gostilnico ali prodajalnico. Več pové iz prijaznosti občinsko predstojništvo v Rogatecu (Rohitsch) na Štajerskem.